

1403 12

NOTA VAN WIJZIGINGEN
(Ingezonden 27 Juni 1950)

In het ontwerp van wet worden de volgende wijzigingen gebracht.

A

In de artikelen 1 en 2, eerste lid, wordt „1949” vervangen door: 1950.

In artikel 3 wordt „1950” vervangen door: 1951.

B

Aan artikel 1 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

Het besluit van den secretaris-generaal van het departement van Financiën van 21 October 1942 (*Verordeningenblad* no. 127/1942) vervalt.

C

Na artikel 3 worden, onder vernummering van het bestaande artikel 4 in artikel 6, de volgende artikelen ingevoegd:

Artikel 4

Met ingang van het kalenderjaar 1951 wordt:

I. in artikel 54, eerste lid, van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 „4000” telkens gewijzigd in: 5000;

II. in de artikelen 8a, tweede lid, 13, zesde lid, en 14, zesde lid, van het Besluit op de Loonbelasting 1940 „4000” telkens gewijzigd in: 5000.

Artikel 5

In het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 worden de volgende wijzigingen gebracht. Zij vinden toepassing met ingang van het kalenderjaar 1951:

I. Aan artikel 26, tweede lid, wordt, met vervanging van de punt aan het slot van 2° door een puntkomma, toegevoegd:

3°. in gevallen waarin een werknemer een hem voor de vervulling van zijn dienstbetrekking ter beschikking staande personenautomobil, waarvan de kosten voor meer dan twee derde door de werkgever worden gedragen, mede voor particuliere doeleinden gebruikt: tenminste een derde van de kosten met betrekking tot die automobil, doch niet meer dan het bedrag, waarmede de door de werkgever gedragen kosten twee derde van de kosten te boven gaat.

II. Aan artikel 37 wordt, met nummering van het bestaande enige lid als eerste lid, een tweede lid toegevoegd, luidende:

(2) Kosten met betrekking tot personenautomobielen worden tot ten minste een derde van hun beloop als particuliere uitgaven aangemerkt, tenzij blijkt, dat die kosten geheel als bedrijfs- of beroepskosten dan wel als kosten van verwerving moeten worden aangemerkt.

D

Van de inkomstenbelastingtabel (bijlage van het ontwerp van wet) wordt het gedeelte, voorafgaande aan een zuiver inkomen van f 5040, vervangen door het bij deze nota behorende nieuwe gedeelte.

In het vervolg van de tabel vervallen de cursief gedrukte belastingbedragen, de daarop betrekking hebbende noot, en de bedragen van de aanvullende kinderaftek tot en met dat van f 96,40, behorende bij een inkomen van f 6360.

Voorts worden gewijzigd:

a. de in de hulptabel (aanvullende kinderaftek) voorkomende bedragen van f 99,50, f 102,40, f 103,70 en f 104,90 onderscheidenlijk in: f 100, f 103, f 104 en f 105;

b. het belastingbedrag van f 1081,00, behorende bij een zuiver inkomen van f 8400 in tariefgroep III in geval van aftrek voor 3 kinderen, in: f 1091;

c. het belastingbedrag van f 366,50, behorende bij een zuiver inkomen van f 8400 in tariefgroep III in geval van aftrek voor 7 kinderen, in: f 376;

d. het belastingbedrag van f 1408,00, behorende bij een zuiver inkomen van f 10320 in tariefgroep III in geval van aftrek voor 4 kinderen, in: f 1480;

e. het belastingbedrag van f 1123,00, behorende bij een zuiver inkomen van f 12000 in tariefgroep III in geval van aftrek voor 8 kinderen, in: f 1133;

f. het belastingbedrag van f 2549,00, behorende bij een zuiver inkomen van f 14040 in tariefgroep III in geval van aftrek voor 5 kinderen, in: f 2540;

g. het bedrag aan zuiver inkomen, luidende f 14808, in: f 14880;

h. het belastingbedrag van f 63913,00, behorende bij een zuiver inkomen van f 106800 in tariefgroep II, in: f 63910.

Alle overige bedragen van zuiver inkomen, belasting en aanvullende kinderaftek — met uitzondering van het bedrag van f 3,10, voorkomende in het tarief voor een zuiver inkomen van meer dan f 135000 — worden uitgedrukt in gehele guldens, in dier voege, dat de komma en de daarop volgende twee cijfers vervallen.

Toelichting

Letter A

De wijzigingen hebben betrekking op het tijdstip van in werking treden van het nieuwe tarief, welk tijdstip een jaar is verschoven en thans is gesteld op 1 Januari 1951.

Letter B

In overeenstemming met het advies van de Staatscommissie Bezettingsrecht wordt voorgesteld het besluit, waarbij in 1942 een nieuw tarief voor de inkomstenbelasting is vastgesteld (nl. het tarief dat van 1942 tot en met 1946 heeft gegolden) te doen vervallen.

Letter C

Nieuw artikel 4. Krachtens artikel 54 van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 wordt aan werknemers, die naast hun loon geen of slechts geringe (een bedrag van f 200 niet te boven gaande) andere inkomsten genieten, en wier inkomen niet meer dan f 4000 bedraagt, in de regel geen aanslag in de inkomstenbelasting opgelegd. Ten aanzien van een grote groep van belastingschuldigen wordt derhalve met de inhouding van loonbelasting volstaan. Dit is mogelijk omdat die belasting, zowel wat het belastbare bedrag betreft als in het tarief, zoveel mogelijk op de inkomstenbelasting is afgestemd. In de meeste gevallen, waarin een aanslag op grond van artikel 54 achterwege blijft, wijkt de geheven loonbelasting dientengevolge slechts weinig af van de belasting welke volgens de inkomstenbelasting over het inkomen verschuldigd is.

De grens, welke aan de toepasselijkheid van artikel 54 is gesteld, ligt reeds sedert 1941 bij een bedrag van f 4000, in dier voege, dat in ieder geval een aanslag wordt opgelegd indien het loon dit bedrag bereikt of het zuiver inkomen dit bedrag overschrijdt. De stijging van de bedragen van lonen en salarissen sedert 1941 heeft derhalve tot gevolg gehad, dat de groep van werknemers, die krachtens artikel 54 niet wordt aangeslagen, geleidelijk kleiner is geworden. Dit is niet zonder bezwaren. De regeling van artikel 54 toch is zowel voor de belastingdienst als voor de belastingplichtige van grote betekenis. De administratie onthefte zij van de noodzaak om in een aanzienlijk aantal weinig belangrijke gevallen aanslagen in de inkomstenbelasting op te leggen en de daarmede verband houdende werkzaamheden, ter inspectie en ten ontvangkantore, te verrichten. Van niet minder belang is zij voor de desbetreffende groep van belastingplichtigen, daar aan deze personen doorgaans geen aangiftebiljet behoeft te worden uitgereikt, hetgeen hen de moeite van het invullen van zulk een biljet bespaart.

Het ligt dan ook voor de hand, dat de vraag is gerezen of de meergenoemde grens van f 4000, gelet op de tegenwoordige omstandigheden, niet dient te worden verhoogd. De vereenvoudigingscommissie, die deze vraag in studie heeft genomen, beantwoordt haar bevestigend. Bij haar beschouwing nopens de vraag welk bedrag voor dat van f 4000 in de plaats moet worden gesteld, stelde zij verschillende aspecten in het licht. De ondergetekende geeft haar uiteenzettingen, waarmede hij zich geheel kan verenigen, hieronder weer.

Hoewel de loonbelastingtabel tot bij een loon van f 15 100 met de inkomstenbelastingtabel in overeenstemming is (zie artikel 8 van de Wet Belastingherziening 1947 en artikel 2 van het onderhavige ontwerp), wijkt toch de in een kalenderjaar van een werknemer geveven loonbelasting herhaaldelijk af van de belasting, welke volgens de inkomstenbelastingtabel over het jaarloon verschuldigd is. Dit is o.a. het gevolg van artikel 10 van het Besluit op de Loonbelasting 1940, dat een — in de techniek van de loonbelasting onmisbaar — bijzonder tarief bevat voor tantièmes, gratificatiën en dergelijke beloningen; in bepaalde gevallen kan dit tarief ook op provisiën en dergelijke beloningen worden toegepast (artikel 8 van de Uitvoerings-resolutie — Loonbelasting 1947). Berekeningen hebben uitgewezen, dat de afwijkingen van de loonbelasting ten opzichte van de inkomstenbelasting bij werknemers met een loon boven f 5000 in vele gevallen zulk een omvang zullen aannemen, dat het achterwege laten van een aanslag niet meer te rechtvaardigen is. Uiteraard zou hier ook aan een verfijning van de loonbelasting kunnen worden gedacht, doch een commissie geeft — zowel om de loonbelasting niet verder te compliceren, als met het oog op het hierna volgende — aan een begrenzing van de regeling van artikel 54 bij f 5000 de voorkeur.

De commissie wijst er namelijk terecht op, dat ten aanzien van degenen, die aanvankelijk op grond van artikel 54 niet worden aangeslagen, en die daarom ook niet tot het invullen van een aangiftebiljet worden verplicht, het gevaar bestaat, dat zij aan de heffing blijven ontsnappen, indien zij in enig jaar of in een reeks van jaren neveninkomsten van meer dan f 200 verwerven. Wel bestaat dan de verplichting tot het vragen van een aangiftebiljet (artikel 25, tweede lid, van de Eerste Uitvoeringsbeschikking Inkomstenbelasting 1941), doch deze verplichting heeft, naar de ervaring leert, onvoldoende effect. In deze gedachtengang is dan ook wel eens de vraag gesteld, of de aanvankelijke grens van f 4000 niet te hoog was gekozen. Uit dit gezichtspunt is de onderhavige aangelegenheid ook bij de behandeling van het ontwerp van Wet Belastingherziening 1947 gezien (Gedrukte Stukken, Eerste Kamer, Zitting 1946—1947, no. 110, blz. 6 en no. 110a, blz. 5 en 6).

Krachtens een drietal bepalingen uit het Besluit op de Loonbelasting 1940 verleent de inspecteur in de regel voor die belasting geen kinderaftek van meerderjarige kinderen en geen vermindering wegens beroepskosten, persoonlijke verplichtingen of buitengewone lasten, indien de werknemer voor een aanslag in de inkomstenbelasting in aanmerking komt, en de aftek dus bij die aanslag kan worden geëffectueerd. In aansluiting aan de wijziging van artikel 54 van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 behoort ook in die bepalingen het bedrag van f 4000 te worden gewijzigd in f 5000.

Nieuw artikel 5. In de Memorie van Antwoord (blz 4) zijn reeds de belangrijkste gronden voor de indiening van deze voorstellen aangegeven. Op enkele aspecten van het aldaar betoogde meent de ondergetekende te dezer plaatse nog nader te moeten ingaan.

Bij de aanschaffing van een personenauto ten behoeve van de uitoefening van een bedrijf of beroep — en veelal nog duidelijker bij de aanschaffing van een kostbare auto, waar ook met een goedkopere zou kunnen worden volstaan — speelt, nevens de omstandigheid, dat de afschrijving en de lopende uitgaven ten laste van de fiscale winst kunnen worden gebracht, veelal ook de neiging tot het voeren van een zekere staat een rol. Hoewel er, in zoverre zulks het geval is, in de ten laste van de winst gebrachte kosten ook een element van particuliere aard schuilt, gaat het naar het oordeel van de ondergetekende toch te ver om als algemene regel een deel van de kosten reeds op die grond als privé-uitgaven te beschouwen. Moet dus vastgehouden worden aan de regel dat kosten van een personenauto, die uitsluitend voor een bedrijf of beroep wordt gebruikt, ten volle ten laste van de winst komen, in de overige gevallen, nl. als de auto wordt gebruikt zowel voor zakelijke als voor particuliere doeleinden, bestaat er aanleiding een bijzondere regeling te treffen, welke het element van privé-gebruik, dat in deze gevallen vaststaat, op een praktisch uitvoerbare wijze bij de belastingheffing tot uitdrukking brengt. De nadruk valt hier op de woorden: op een praktisch uitvoerbare wijze. Immers volgens de wettelijke bepalingen is het ook thans zo dat de ten laste van de winst gebrachte autokosten beperkt moeten blijven tot de uitgaven, nodig voor de uitoefening van het bedrijf of beroep of rechtstreeks daartoe betrekking hebbende; de overige kosten zijn privé-uitgaven. De feitelijke onmogelijkheid om de grootte van het privé-gebruik aan te tonen dwingt de inspecteurs evenwel bij de vaststelling van het inkomen genoegen te nemen met geringe bedragen wegens privé-gebruik van een auto, ook al bestaat de stellige indruk dat de schatting van het privé-gebruik onredelijk laag is.

De hier geschetste toestand leidt tot een bevoordeling van degenen die een automobiel mede voor zakelijke doeleinden gebruiken boven de andere belastingplichtigen. Deze rechtsongelijkheid doet zich zo algemeen voor en is bij de thans geldende tarieven van zo grote betekenis, dat er niet in kan worden berust. Daarbij komt dat, nu het zo evident is dat door een te hoge aftek van autokosten als bedrijfs- en beroepsuitgaven belangrijke bedragen aan belasting worden ontdoken, een ongunstige invloed op de fiscale moraliteit van andere groepen van belastingplichtigen niet uitblijft. De ondergetekende acht een en ander ernstiger dan de bezwaren welke een regeling als de thans voorgestelde oproept, bezwaren waarmede zo nodig vrouwen, indien de ervaring meer gegevens heeft verschaft, rekening kan worden gehouden door enige verfijning van de regeling. Bij het voorgaande voegt zich nog de overweging dat het euvel, dat privé-uitgaven voor een auto ten dele ten laste van de fiscus worden gebracht, ook in economisch opzicht schadelijk is, aangezien een hoog consumptie-niveau in de hand wordt gewerkt. De aldus verbruikte goederen — automobielen, auto-onderdelen, benzine en olie — moeten vrijwel geheel worden geïmporteerd, hetgeen op onze betalingsbalans een nadelige invloed heeft.

Ingevolge het onderhavige voorstel zal in de inkomstenbelasting een vermoeden worden gebracht, inhoudende dat, indien er privé-gebruik van een personenauto vaststaat — hetgeen zo nodig door de inspecteur dient te worden aangetoond —, de privé-uitgaven ten minste een derde van de totale autokosten belopen. Dit vermoeden heeft betrekking zowel op degenen die voor eigen rekening een bedrijf of beroep uitoefenen (artikel 5, onder II) als op werknemers, die een automobiel, welke geheel of ten dele door zijn werkgever wordt betaald, voor privé-doeleinden gebruiken (artikel 5, onder I). De ondergetekende heeft er evenwel van afgezien een bepaling, overeenkomende met de inhoud van laatstgenoemd lid, in de loonbelasting op te nemen, aangezien naar zijn mening het privé-gebruik door werknemers, welke uitsluitend onder de loonbelasting vallen, in de regel van bescheiden omvang is. Een aanslag in de inkomstenbelasting blijft immers slechts achterwege indien het loon minder dan f 5000 is (artikel 4 van het gewijzigde ontwerp) en daarnaast geen neveninkomsten van betekenis staan.

Letter D

De wijzigingen, die de bij het ontwerp behorende inkomstenbelastingtabel heeft ondergaan, zijn in hoofdzaak van tweeërlei aard.

In de eerste plaats zijn de tariefklassen van f 30, die tot dusver slechts tot een inkomen van f 1020 lopen (daarna volgen tot f 4080 klassen van f 60 en vervolgens klassen van f 120), tot een inkomen van f 5040 — iets boven de voorgestelde „grens” van artikel 54 van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 — voortgezet. De gewijzigde tabel bevat dus alleen klassen van f 30 (tot f 5040) en van f 120 (boven f 5040).

Deze wijziging houdt verband met de loonbelasting. Voor die belasting bedragen de tariefklassen, daar de loonbelastingtabel met de inkomstenbelastingtabel in overeenstemming is, voor de meeste weeklonen thans $1/2 \times f 60 = f 1,15$. Dit heeft tot gevolg, dat een stijging van het loon met enkele dubbeltjes herhaaldelijk een onevenredige belastingverzwaring medebrengt. Wel staan daar tegenover gevallen, waarin een even grote stijging niet met verhoging van de loonbelasting gepaard gaat — omdat het loon binnen dezelfde klasse blijft —, doch deze vermogen het psychologisch effect van de eerstbedoelde gevallen niet op te heffen. Herhaaldelijk is dan ook op verkleining van de „sprongen” in de tabel aangedrongen. De onderhavige wijziging reduceert de klassen van f 1,15 in de weekloontabel tot f 0,58. Verder kan, ook met het oog op de hanteerbaarheid van de tabel, bezwaarlijk worden gegaan.

Uiteraard zou ook de mogelijkheid kunnen worden geopend de klassen in de loonbelastingtabel te halveren zonder overeenkomstige wijziging van de inkomstenbelastingtabel. Het komt echter wenselijk voor de overeenstemming tussen beide tabellen te behouden; voorts verdient het opmerking, dat ook bij de inkomstenbelasting de grootte van de tariefklassen herhaaldelijk tot schadelijke effecten leidt.

De tweede wijziging in de voorgestelde tabel is, dat alle bedragen thans in gehele gulden zijn uitgedrukt. Dit komt aan de leesbaarheid ten goede en levert ook administratieve besparingen op. De belastingbedragen zijn — behoudens op een enkel punt — naar beneden afgerond.

De Minister van Financiën,

P. LIEFTINCK.